

WASHINGTON, D.C. 20025

МАКЕДОНСКА ТРИБУНА

Македонска Трибуна

(USPS 323920)

Macedonian Tribune

Give me Liberty, or Give me Death! — Patrick Henry

Address: MACEDONIAN TRIBUNE — 542 S. Meridian St., Indianapolis, Indiana 46225

Telephone: (317) 635-2157

2 ЮЛИ, 1981 Г., ГОД. 55, БРОЈ 2791

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT INDIANAPOLIS, INDIANA

JULY 2, 1981, VOLUME 55, NUMBER 2791

По случай една година от загубата на Георги Димчев

За много от читателите на вестника ни името Георги Димчев е непознато; но откъдето го знаеха — никога не ще го забравят. Той се роди и почна да се проявява в време, което дълвогит хора основателно биха свързали с турската поговорка: „Атъ веръ — мегданъ йокъ“ (Коня има, цо мегданъ нъма).

Димчев е роден в 1916 г. в село Бозовец, Винджевардарска околия. На осемгодишна възраст е стигнал в България — когато загина Тодоръ Александровъ; а едва 18-годишен е когато, въ напрегнатите перипетии на обществените и политико-национален живот на българщината, се стигна и до общ сръбско-български държавен курс против освободителното движение на Македония, проточен члби седем години. Дори когато българската войска заема Македония, а Югославия бѣ изчезнала от политическата карта, тоя курс — хваналъ жилавъ коренъ особено въ папките на българската тайна полиция — погрѣн на нѣколко десетки души, трѣгналъ отъ освобождения Шипъ и стигналъ до Мелникъ, да посетятъ гроба на съгражданина имъ Тодоръ Александровъ. Ще повторимъ — това става седмици следъ като Вардарска Македония е вече въ границитѣ на България.

Мѣстото е тукъ да споменемъ за предприемчивия духъ, волята и творческата фантазия на Георги Димчевъ, който — както и мнозина други млади хора всрѣдъ нашата емиграция въ България — е билъ принуденъ да поставя спирачка на тия си качества, така необходимъ въ народни движения като македонското. Ето единъ малъкъ нагледъ, случай обаче който отлично рисува свежестта и пробивната сила на тия качества у младия Димчевъ.

Членове отъ дружеството на студентитѣ отъ Македония при Софийския университетъ решили, наскоро следъ погрома на Югославия, да посетятъ усамотения гробъ на Дамянъ Груевъ при село Русиново, Малешевско. Стигатъ пеша презъ Горноджумайско и се озоваватъ въ селото. Явяватъ се полицаи и заяввили, че е забранено да се устройватъ манифестации отъ тоя сортъ. Докато нѣкои отъ студентитѣ разговарятъ на тая тема съ полицанитѣ, Димчевъ изтичалъ до общината, взелъ общинския барабанъ и трѣгналъ съ удари и поканя до селянитѣ на високъ гласъ да ги призовава при гроба, където отъ четвъртъ стодлѣтие е било забранено отдаването каквато и да е народна честь на основателя на ВМРО Груевъ. Отъ всички страни започнали да се стичатъ селяни, предъ чиято многочисленостъ се стѣписали полицанитѣ. Разпоредено е било да се устрой и трапеза за всички присѣстваващи, които — споредъ нѣкои свидетели — наброявали къмъ две хиляди души. Никога на това свято мѣсто не се е устройвалъ такъвъ съборъ, нито сѣ произнасяни такива речни. Успѣхътъ, по инициативата предимно на Димчевъ, е билъ съвсемъ неочакванъ. Селянитѣ били възхитени. А въпрѣки заканата ѣ да арестува студентитѣ, полицантѣ не се е решила на такава стѣпка.

Темпераментътъ на Димчева можеше да се почувствува даже само при единъ разговоръ съ него. Това лично установихъ когато той бѣше дошелъ въ Загребъ по време на войната. Пожелалъ да ме види и нанстина се видѣхме. Не си спомнямъ точно дали това бѣ презъ 1941 или на следната година. Поприказвахме доста

Георги Димчевъ

Изяснено бѣ, че всѣки опитъ за каквото и да е компромисъ или тактизиране съ преноржката на Коминтерна за нѣкакъва македонска народност, отъ национално българско гледище, е неприемливъ; а и би било биене на вода въ хаванъ. Нашата доктрина е твърде проста и ясна; смѣтата бѣ при Пасий, при Левски и при Груевъ; на първо мѣсто въ нея стои българската ни народност. И нѣма никаква нужди и възможностъ — особено предъ нашия селянинъ и работникъ — на тая почва да се замотва и размотва отъ наша страна нѣщо като комунистическото многоглаголие: за диалектически процеси въ историята и прочее, когато имаме предъ очи най-конкретни фактически изказани чрезъ нѣмние или измама.

Въ периода на споменатия антимакедонски (въ сжщностъ антибългарски) курсъ на българско-софийското сближение, подиръ 1934 година, Димчевъ и млади хора отъ неговото поколѣние показаха, че идентъ на Илинденци нѣма да загинатъ. Показаха това по начинъ, който отговаряше за настѣпилитѣ условия, безшумно, но сигурно, незабравящи никога политическата целъ на македонското движение.

Презъ време на самата война, когато въ Югозападна Македония българското население въ нѣкои околии се озовава, въ опасностъ да пострада отъ грѣцки партизани, съ различни идеѣни знамена, Димчевъ и малка група други доброволци се явяватъ да ободрятъ тѣзи селяни, които тридесетъ години подъ редъ — лишени отъ всѣко право на българско образование, черква, книга и пр. — при пропадането на Гърция открито се обявяватъ за българи и взиматъ мѣрки за самоотбрана. Явяването на тая доброволческа група отъ хора съ по-високо образование е подействувало доста въкуражително на мѣстнитѣ хора. Тамъ Димчевъ е показалъ забележителна енергия, тактъ, организаторска способностъ и куражъ. Проявата му въ тоя край, така близкъ географски и психологически до родното му село, е била за него голѣма морална наслада.

Ще прибавимъ нѣколко думи за жизнения пътъ на Димчева подиръ напускането на родното му огнище.

Баща му Димо Димчевъ е четникъ въ родната си околия следъ Илинденското въстание. Сестра му е убита отъ турцитѣ. Като войвода вече при грѣцкия режимъ, Димо е откритъ отъ нѣкой издайникъ и при завързания се бой загин

ва съгитъ той, жена му и майка му. Младиятъ, тригодишенъ Георги, бѣше по сѣгба и успѣлъ да се добере до съседна къща. Основателъ билъ отъ млаостива селяни. Това семейство е принудено да избѣга въ България и да се засели въ Айтоско, а следъ това въ Бѣла, Варненско. Разбира се, семейството има съ себе си и Георги. Момиятъ баща се поминалъ подиръ четири години; и Георги е втори пътъ сиракъ, на 12-годишна възраст.

Не го напускатъ никога две страсти: обичъ къмъ поробената родина и воля да учи. Покрай други временни малки занятия, за да изкара хлѣба си, работилъ е и въ една гостилница, но учебни всѣка свободна минута.

Посетили случайно Бѣла, софийски учители му помогнали да отиде въ София и се записалъ въ Трета софийска гимназия; а сжщевременно е станалъ келнеръ въ пансиона на гимназията. Следъ черния въ новата история на България превратъ отъ 19 май 1934 год. Димчевъ е развилъ голѣма агитация между ученицитѣ въ защита на македонската освободителна идея, отъ която самонарапената нова властъ въ България желеше да отдалечи духовно българския свободенъ народъ.

Следъ завършване на гимназията влиза въ армията. Но поради развиваната и тамъ родолюбива агитация води споръ съ началника на своята военна частъ; и решава да напусне войската, за да е далече отъ тоя македоноразецъ.

Записва се студентъ по право, но и между студентитѣ продължава своята проповѣдъ за бодростъ съ огледъ на нерешения още македонски въпросъ. Така достига до Втората свѣтовна война. Все съ мисълъ и надежда свободата да отгрее и до Солунъ — евантуално и подъ знака на независима Македония, — Димчевъ е вече въ югозападнитѣ околии на българщината, както по-горе споменахме.

При завършека на войната попада въ рѣцетъ на грѣцката полиция и се озовава въ затвора Бѣязъ-куле. Оттамъ избѣгва и при много премеждия стига въ България. По това време тамъ все още схващанията на отговорни хора вървятъ въ съгласие съ царувачата въ Скопие антибългарщина. Но наскоро атмосферата се изобстрѣ и въ България наново заема мѣстото си въ ковното становище, че славянското население въ Македония е българско. Това въ значителна степенъ удовлетворява и душата на множество Димчевци всрѣдъ близо осемстотинхилjadната маса на живѣещитѣ въ България българи отъ Македония.

Заслужено сѣ отдали нуждата почитъ на покойника вече Георги Димчевъ голѣма редица наши родолюбци въ България. И всичко похваляно, което е могло да се каже за него въ сегашнитѣ обстоятелства, сѣ го казали. Върваме, че духътъ на неуморния Димчевъ е спокоенъ, защото той е видѣлъ, че идеята за свободна легендарната наша Македония е въ сърцата на милиони българи.

А всрѣдъ тѣхъ ще се явяватъ и нови Димчевци. Той се помни на 10 августъ миналата година.

ИВАНЪ МИХАЙЛОВЪ

— ПОЧИНА НИКОЛА ПАРГОВЪ —

На 30 май, тази година, въ Елъ Кайонъ, Калифорния се почина голѣмиятъ родолюбецъ Никола Парговъ. Съ смъртта на Никъ нашата организирана емиграция губи единъ неуморенъ защитникъ на народния ни идеалъ, вървенъ следъ на Македония. До последнитѣ си дни отъ своя животъ той подкрепяше народното ни дѣло и вестникъ „Македонска Тръбуна“.

Създайки чела предъ свѣтлата му паметъ изказваме нашитѣ искрени съчувствия къмъ опечаленитѣ му близки.